

Aan de leden van de gemeenteraad

E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
27-7-2022	4921448	J. de Wit	06-32451637
Onderwerp			
Pilots ter voorbereiding van de aanbesteding 2024 huishoudelijke verzorging			

Geachte leden van de gemeenteraad,

Vooraf

In de afgelopen jaren zijn diverse landelijke rapporten uitgebracht, die waarschuwen dat ons huidige zorgsysteem onhoudbaar wordt. Niet alleen vanwege de oplopende kosten, maar vooral vanwege de vergrijzing van de bevolking en de terugloop in het aantal beschikbare mantelzorgers. Door de vergrijzing zou in 2040 maar liefst 1 op de 4 arbeidskrachten in de zorgsector moeten werken. De personele tekorten tekenen zich nu al duidelijk af, en worden naar verwachting nog groter. Ook in de Huishoudelijke Verzorging (HV) zien we dit. Het is dus zaak voor onze (oudere) inwoners om zo fit, zelfredzaam en "samen redzaam" mogelijk te blijven. Het gemeentelijk beleid is hier al op gericht maar oriënteren op kansen en innovatie is belangrijk. De aankomende aanbesteding van HV biedt daarvoor kansen.

Waar gaat deze raadsbrief over?

Als voorbereiding voor de noodzakelijke nieuwe inkoop HV die staat gepland voor 1 januari 2024, worden er in onze regio enkele pilots gestart. De gemeenten Meierijstad, Boekel en Oss voeren die pilots uit. De overige gemeenten hebben in er, verband met de recente gemeentelijke fusies, voor gekozen om nu geen pilots te gaan starten. In de lopende contracten met onze aanbieders is de mogelijkheid opgenomen om pilots in te richten en uit te voeren, gericht op innovatie.

We willen met deze pilots onderzoeken of we (onder meer):

- zelf- en samenredzaamheid van inwoners beter kunnen ondersteunen (re-ablement);
- collectief aanbod in de wijk (gericht op zelfstandigheid, welzijn, gezondheid, ed.) meer in verbinding kunnen brengen met de individuele ondersteuningsvraag van de inwoner (transformatie);
- dezelfde tevredenheid kunnen bereiken tegen minder kosten;
- bij kunnen dragen aan oplossingen voor het al langer bestaande personeelstekort binnen huishoudelijke verzorging;
- passende zorg ook op lange termijn beter kunnen blijven garanderen.

Wat is de looptijd?

De pilots zullen lopen vanaf 1 september 2022 tot 1 januari 2024. Aansluitend zal de nieuw ingekochte dienstverlening HV starten in de gemeenten die meedoen aan het inkooptraject. Als de ervaringen met de pilots positief zijn, kunnen deze worden vertaald in de nieuw in te kopen dienstverlening vanaf 2024.

Met welke aanbieders voeren we deze pilots uit?

We voeren de pilots uit met de aanbieders die al gecontracteerd zijn voor de lopende contracten rond HV. In een consultatieronde hebben we de aanbieders gevraagd of zij belangstelling hebben om mee te doen aan een of twee pilots en of ze bezwaren hebben tegen de pilots. Dit laatste was niet het geval. Voor de pilots hanteren we de huidige overeengekomen tarieven. Aan deze tarieven ligt een reële kostprijsberekening ten grondslag, en deze tarieven zijn ook steeds geïndexeerd.

Welke pilots starten er in Oss?

Pilot 1: de algemene voorziening Huishoudelijke Ondersteuning (HO)

Mensen worden op verschillende manieren ouder. Een deel heeft al vroeg beperkingen en krijgt meer klachten in de loop der tijd, maar steeds meer ouderen zijn ook tot op hoge leeftijd gezond en vitaal. Om zo lang mogelijk vitaal te blijven is het belangrijk om te blijven bewegen en meedoen in de samenleving. Dit is wat de meeste mensen zelf ook graag willen. Menzis signaleerde in 2015 in een onderzoek onder zelfstandig wonende 75-plussers in Twente, dat het doen van het huishouden de belangrijkste bron van beweging is voor deze doelgroep.

De algemene voorziening¹ Huishoudelijke **Ondersteuning** helpt inwoners om zo lang mogelijk zelfstandig het eigen huishouden te doen. Met deze ondersteuning kan het moment waarop een beroep moet worden gedaan op een maatwerkvoorziening WMO worden uitgesteld.

De aanvrager krijgt na een beperkte maar gerichte toets, 72 uur hulp per jaar (gemiddeld 6 uur per maand) toegekend. Dit zonder eigen bijdrage en zonder ingewikkelde aanvraagprocedure. Met de aanbieder van de hulp maakt de inwoner zelf afspraken over de inzet van deze hulp, verdeeld over het jaar zodat de aanbieder dat kan plannen. Daarbij gaat het om hulp die zich richt op het tot stand brengen van een schoon en leefbaar huis en niet op andere taken.

Wat zijn de voordelen voor inwoners:

- Er wordt met een lichte - maar kwalitatief hoogwaardige - screening door goed geïnstrueerd personeel gewerkt.
- De inwoner heeft meer regie op de inzet van de ondersteuning. De inwoner overlegt zelf wat er nodig is om het huis schoon en leefbaar te houden. Dit wordt niet - als bij een maatwerkvoorziening - door wet- en regelgeving ingekaderd. Wel moet de inzet passen binnen de definities van de contracten die de gemeente afsluit met de aanbieders: het gaat om ondersteuning in het huishouden - niet om het vegen van de stoep, tuinonderhoud, het voorkomen van eenzaamheid of de administratie. Daarvoor zijn andere ondersteuningsmogelijkheden.
- Doordat weinig ambtelijke inzet nodig is - geen keukentafelgesprek, geen beschikking, geen zorgplan - kan de zorg sneller worden toegekend en gestart.
- Er wordt geen eigen bijdrage geheven omdat dit geen maatwerkproduct WMO betreft maar een algemene voorziening.
- Het aantal uren zorg ligt weliswaar lager dan in de maatwerkvoorziening HV maar biedt ondersteuning die voor veel inwoners passend is (is de ervaring in andere gemeenten).
- De inwoner blijft zelf actief bij het huishouden betrokken, dit draagt bij aan zelfredzaamheid en vitaliteit.

¹ De definitie van een algemene voorziening luidt: "Een algemene voorziening is het aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder gedetailleerd onderzoek naar behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning.

Zijn er ook nadelen?

Een mogelijk nadeel kan lijken dat dit een verschraling van het aanbod aan inwoners inhoud. De bedoeling met dit extra aanbod is juist, om inwoners meer op maat te ondersteunen in hun zelfredzaamheid. Een keuzemogelijkheid helpt hierbij.

Uiteraard blijft - naast de algemene voorziening -, de zorg vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning voor iedere inwoner toegankelijk. Een inwoner kan altijd zelf kiezen om daarop een beroep te doen.

Met deze inrichting van de algemene voorziening van de pilot is al geruime tijd (meer dan anderhalf jaar) ervaring opgedaan in de gemeenten Hardenberg en Ommen. Daar is vastgesteld dat er geen aanzuigende werking van uitgaat; dat inwoners er vaak voor kiezen (45 % van de aanvragers om ondersteuning) en er vrijwel geen nadelen zijn geconstateerd.

Wat willen we leren van deze pilot, welke resultaten willen we bereiken

Met deze pilot willen we verkennen: o

- Of de algemene voorziening HO een passend aanbod is voor een deel van de inwoners die ondersteuning nodig heeft.
- Of inwoners tevreden zijn met deze vorm van ondersteuning
- Of financiële overwegingen (geen eigen bijdrage) voor inwoners bepalend zijn voor de keuze voor een algemene voorziening
- Of de algemene voorziening kan helpen om de zorg betaalbaar te houden
- Of de algemene voorziening aanbieders helpt om zoveel mogelijk inwoners passende ondersteuning te bieden (het probleem van de personele tekorten)
- Welke ambtelijke capaciteit wordt inverdiend met de inzet van de algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning

Pilot 2: Huishoudelijke verzorging (HV) in de wijk

Huishoudelijke verzorging wordt op dit moment door meerdere leveranciers geleverd in Oss. Deze huishoudelijk verzorgenden komen naar de inwoner toe, doen hun werk en rijden dan de wijk ook weer uit. Daarmee gaat er kennis en betrokkenheid verloren, die er voor kan zorgen dat inwoners meer aandacht en betere zorg krijgen.

Wat wordt er anders

De pilot houdt in dat er 1 (of maximaal 2) aanbieders van HV - met vaste mensen - in een gebied gaan werken vanaf het najaar van 2022. Als hofleverancier kunnen de verzorgenden

meer kennis opdoen over de buurt, de inwoners en hun vragen; van het netwerk van voorzieningen die er zijn, welzijnsmogelijkheden en professionals die inwoners kunnen ondersteunen enzovoort. Daarnaast worden deze hulpen bekende gezichten in de buurt die mogelijk flexibeler kunnen werken, meer verbinding kunnen maken tussen inwoners en instanties en beter kunnen signaleren.

Deze manier van werken kan bijdragen aan de verbreding van individuele hulp naar meer gemeenschapsvorming in een wijk. We voeren deze pilot uit in een klein gebied om de noodzakelijke verschuivingen te beperken. De exacte locatie van de pilot is nog in bespreking met aanbieders.

Vanaf de start van de pilot (zo spoedig mogelijk na 1 september 2022) wordt gewerkt met:

- Eén of twee vaste aanbieder(s) in een buurt.
- Huishoudelijk medewerkers die op vaste basis werken in de buurt, waarmee bekende gezichten ontstaan.
- We creëren geen extra functies of taken maar benutten de kennis beter, die al wordt opgedaan.

Wat willen we leren van deze pilot, welke resultaten willen we bereiken

Wij willen als resultaten voor inwoners:

1. Dat de inwoner tevreden is over de aandacht en dienstverlening (minimaal een 7)
2. Dat de aanbieder een vertrouwde en bekende partij wordt in de buurt
3. Dat het sociale netwerk van de inwoner wordt versterkt door HV in de wijk
4. Dat het collectief aanbod in de wijk – gericht op vitaliteit en welzijn - beter bekend is, beter benut wordt en er meer verbindingen tot stand komen

Resultaten zijn verder:

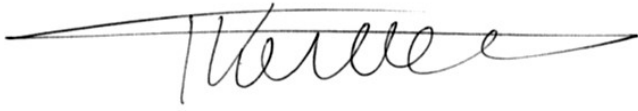
- o Meer kennis van de wijk, haar bewoners en de voorzieningen;
- o Meer flexibiliteit in het werk – bv. een was ophangen bij inwoner B in combinatie met werkzaamheden bij inwoner A;
- o Verbinding leggen tussen inwoners die iets nodig hebben of juist iets kunnen bieden;

Volgvel

Ons kenmerk

6

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'T. van Kessel', with a long horizontal flourish extending to the left.

T. van Kessel
wethouder Zorg en Welzijn c.a.